

Sprawozdanie

komisji gospodarstwa krajowego o krajowych wolnych składach publicznych dla zboża, spirytusu i towarów we Lwowie i Krakowie.

Wysoki Sejmie!

Na zeszłorocznej sesji przyszedł Wysoki Sejm wskutek sprawozdania komisji gospodarstwa krajowego do przekonania, że z powodu niepomyślnych warunków handlowych stwierdzonych niedoborami corocznie się powtarzającymi, składy we Lwowie we wszystkich trzech działach nie mają żadnych widoków na przyszłość, że przeto dalsze ich utrzymanie nie dałoby się uzasadnić, Wysoki Sejm powziął przeto następną uchwałę:

I. „Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by po wypełnieniu obecnie zaciągniętych zobowiązań względem stron zarządził zwinięcie w całości publicznych składów połączonych ze składem wolnym we Lwowie“.

II. „Sejm upoważnia Wydział krajowy do sprzedania w całości lub w części realności położonych we Lwowie pod l. k. 560²/₄ i 845²/₄ zajętych pod krajowy publiczny skład połączony ze składem wolnym a własność kraju stanowiących, skoro sprzedaż będzie mogła być dokonaną w sposób o ile możliwości najkorzystniejszy dla funduszu krajowego“.

Spełniając wolę Wysokiego Sejmu, przeprowadził, Wydział krajowy likwidację składu we Lwowie i ukończył ją w zupełności dnia 11. sierpnia 1897. Personal tego składu został częścią odprawiony, częścią zaś przeniesiony do innych zakładów krajowych.

Co się tyczy drugiej uchwały dotyczącej sprzedaży realności krajowego składu we Lwowie, to Wydział krajowy nie był w możności ją wykonać, z powodu nie dość odpowiedniej ceny ofiarowanej za tę realność. Jeśli się bowiem zważy, że położoną jest w części miasta, gdzie się płaci za sążeń kwadratowy wyż 60 zł., to cena 200.000 zł. przez Wydział krajowy żądana za przestrzeń gruntu obejmującą 4.299 kwadratowych sążni, zabudowaną nadto budynkami będącymi w dobrym stanie, nie przedstawia się wygórowaną.

Z tego też powodu komisya gospodarstwa krajowego, nie doradza krępować Wydziału krajowego żadnem odnośnem poleceniem, jakkolwiek nie może zataić przed sobą tej okoliczności, iż znaczny kapitał leży uwięziony w tej realności, nie przynosząc żadnego pożytku.

Przystępując do omówienia stosunków składu w Krakowie, komisya konstatuje, iż instytucya ta ma wszelkie warunki żywotności i dalszego stopniowego rozwoju. Okoliczność powyższą stwierdza dobitnie obrót zboża wzrastający z każdym rokiem.

I tak, gdy w roku 1895 wynosił 1.339 wagonów, wzmógł się w roku 1896 do poważnej cyfry 1.811 wagonów, a w roku 1897 wynosił już 2.741 wagonów.

W skutek tak zwiększonego ruchu, był zniewolony Wydział krajowy, zarządzić we wrześniu roku 1897, postawienie szopy otwartej zdolnej pomieścić przeszło 40 wagonów zboża, przydatnej zarazem do odbywania w niej manipulacji ze zbożem, która dla braku miejsca w magazynach była dość utrudnioną.

Tak niespodziewanie pomyślny stan instytucyi każe przypuszczać, iż w blizkim czasie zajdzie potrzeba wykonania pewnych rekonstrukcyi budowli, które nietylko się opłacić powinny, ale wpływa także korzystnie na dalszy rozwój składu. Komisya gospodarstwa krajowego sądzi, iż należałoby przerobić budynek przeznaczony na pomieszczenie spirytusu, a stojący obecnie bez użytku, na szopę, przez co zyskałoby się miejsca na 80 do 100 wagonów zboża. Byłoby także pożądane postawienie drugiego toru szynowego, gdyż obecny pojedynczy tor jest nieraz założony zupełnie wagonami, co powoduje koszt i wielkie utrudnienie w administracyi. Część kosztów połączonych z powyższą inwestycją mogłaby być pokrytą przez sprzedaż przyrządów i rezerwoarów na spirytus, obecnie już zbyt licznych, co tem bardziej jest wskazane, ile że rdza je niszczy, powodując obniżenie ich wartości.

Jeszcze jest jedna okoliczność, której nie należy pominąć milczeniem w dobrze zrozumianym interesie instytucyi. Obecny zastępca dyrektora spełniał dotąd równocześnie zajęcie kasyera i kontrolora.

Taka kumulacya czynności mogła być nieszkodliwą przy małym obrocie, wobec zaś szerszego zakresu działania, zachodzi obawa, iż obecni funkcyonaryusze nie podążają na przyszłość zwiększoną obowiązkom.

Komisya nie proponuje wcale tworzenia kosztownego aparatu biurowego, sądzi atoli, że oddanie zastępcy dyrektora do pomocy buchaltera z pensją umiarkowaną musi się okazać z czasem nieodbitą koniecznością.

Komisya gospodarstwa krajowego podnosząc potrzebę poczynienia pewnych inwestycyi i wzmocnienia sił biurowych, mniema, że koszta z tem połączone będą mogły być pokryte zwiększonym dochodem, jaki skład w Krakowie w ciągu roku bieżącego powinien wykazać. W tem przypuszczeniu komisya nie oświadcza się za bezzwłoczne wykonaniem powyższych zmian, lecz pozostawia osądzeniu Wydziału krajowego wybór chwili odpowiedniej, kiedy będzie należało je wprowadzić w życie.

Przedkładając powyższe sprawozdanie, komisya wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowych wolnych składach publicznych dla zboża, spirytusu i towarów we Lwowie i Krakowie do wiadomości.

Lwów, dnia 27. stycznia 1898.

Przewodniczący:

Gorayski

Sprawozdawca:

Krzysztofowicz